
Špičkové školy pro nadané děti nejsou k mání

Špičkové školy pro nadané děti nejsou k mání

Rodiče, kteří chtějí svým nadaným dětem zajistit špičkové vzdělání na českých školách, mají smůlu. Není k mání. Sponzorským darem k tomu teď přitáhl pozornost generální ředitel ČEZ Martin Roman.

Chce svým dětem takové vzdělání zajistit. Proto dá pětinu z odměny, kterou může získat z prodeje akcií, na novou školu, která by měla vzniknout při Prvním obnoveném reálném gymnáziu, jež řídí prezidentův syn Václav Klaus mladší. Při současném kurzu akcií elektrárenské společnosti tak škola může do startu získat kolem 100 milionů korun. O Romanově daru jako první informovala MF Dnes.

Školy pro střední třídu

Klaus je přesvědčen, že s pomocí Romanových peněz se v nové škole může začít učit už v září 2008. »Na trhu chybí dobrá škola, která spojí výuku češtiny podle českých osnov s kvalitní výukou v cizím jazyce,« říká Roman.

Měla by spojit základní školu a gymnázium. »Školné bude kolem 65 tisíc korun ročně, tedy dvakrát vyšší, než se dnes platí na PORG. Chceme nabídnout stejný standard jako mezinárodní školy za přijatelnou cenu,« říká Klaus mladší. Zatímco současný PORG je podle něho fabií ve vzdělání, nová »Romanova« škola bude luxusnějším superbem. Příběh přitahuje pozornost k dilematu mnoha rodičů nadaných dětí bez statisícových příjmů. Na trhu se vzděláním je jen pro většinu nedosažitelný luxus jako Britská mezinárodní škola nebo Francouzské lyceum. Špičkové mezinárodní školy, kde se však školné počítá ve stovkách tisíc ročně. A pak státní gymnázia bez školného, úroveň však s mezinárodními školami nesrovnatelné. Ať už jde o výuku v cizích jazycích, kreativitu nebo zájem učitelů. Vedle jednoho až dvou státních gymnázií (gymnázium Jana Nerudy nebo Jana Keplera) je v podstatě jedinou alternativou dostupnou dětem ze střední třídy Klausův PORG se školným 32 tisíc ročně.

Šanci studovat na něm však dostanou jen vyvolení z vyvolených – každý rok 24 dětí.

Na výběr je samozřejmě řada dalších soukromých škol. Prestiží a kvalitou však zaostávají za státními. »Je těžké kvalitní školu vybudovat,« říká Ondřej Štefl, ředitel společnosti Scio.

Je to podobné jako u domácích univerzit. A tak rodiče raději pošlou talentované děti do těch lepších státních škol, kde je vzdělání zdarma.

Až rozhodnou rodiče

Proč se do podnikání ve stylu Klausova PORG nepustí další? Styl, kterým stát platí školy, tomu nenahrává. Provozovat kvalitní základní školu nebo gymnázium se nevyplácí. »Problém soukromých škol je jejich financování. Ze státního příspěvku dostávají 60 procent oproti veřejným školám. Zbytek musí pokrýt školné. Takže v součtu jsou soukromé školy na tom finančně podobně jako ty státní a jen minimálně vydělávají, protože v českých podmínkách nemohou nasadit tak vysoké školné. Není to tedy výdělečný byznys,« říká ekonom Daniel Münich z ekonomického institutu CERGEEI, který se zabývá vzděláním.

Václav Klaus mladší je přesvědčen, že na dobré školy by peníze, které dnes stát dává do vzdělání, stačily. Musely by se však vyplácet výhradně na žáky. Každá škola by pak dostala peníze výhradně podle počtu zájemců. Rodiče by tak v podstatě měli moc zajistit peníze jen škole, kterou si vybrali.

Dnes se tímto stylem rozděluje jen část peněz. O platech učitelů i investicích pak stále rozhodují politici.

Posílat všechny peníze ředitelům jen podle zájmu státu by tak znamenalo dát jim i pravomoc rozhodovat svobodně o platech učitelů. Stínový ministr školství za ČSSD se obává, že pokud by to stát udělal, vzdal by se kontroly nad kvalitou vzdělání.